

Pionerkvinner i Haugesund

Utstillingen *Pionerkvinner i Haugesund* er Karmsund folkemuseums bidrag til markeringen av stemmerettsjubileet 1913/2013.

Dokumentasjon i ord og bilder av de 15 første kvinnene som ble valgt inn i bystyret, utgjør hoveddelen av utstillingen. Utstillingen spenner over en periode på ca. 20 år, fra 1901 da den første representanten, Lydia Amundsen, fant sin plass i bystyresalen som representant for Avholdspartiet til ca. 1920.

De fleste representantene kom med i politisk arbeid på grunn av sitt sosiale engasjement. I tillegg til kvinnesak var de opptatt av avholdssak og behovet for å opprette og drive barnehjem og barneasyl.

Kvinnene fikk sin skolering i ulike organisasjoner, som Det Hvite Bånd, Sanitetsforeningen, Haugesund Stemmerettsforening og Det Norske Avholdsselskap. Ikke minst ble Haugesund Kvinneråd, stiftet i 1906 og tilknyttet Norske Kvinners Nasjonalråd, en viktig kraftkilde. Derfor var det naturlig å ta med noen av disse foreningene i utstillingen.

Svært mange av de initiativ som ble tatt var i privat regi. Etterhvert kom det et stort kommunalt prosjekt, nemlig Den Kommunale Husmorskolen. Det var Haugesund Kvinneråd, ledet av Constance Lothe, som i 1911 foreslo at byen skulle få en kommunal husmorskole. Allerede to år etter, i 1913, kom skolen i gang.

De av billedstasjonene som viser fotografier fra byen, familier og lag er ment å lage en tidsramme for utstillingen. Det er også viktig å huske på at kvinnenes inntog i politikk og samfunnsliv i Haugesund var knyttet til en stor nasjonal bevegelse. Derfor er nasjonale foregangskvinner som Gina Krog, Gustava Kielland og Ragna Nielsen med.

Utstillingen er et samarbeid mellom museets ansatte, erindringsgruppa ved Torunn Lehmann, Ellen Steffens, Martha Haldorsen og Ellen V. Thoresen. Formgivningen er ved elever ved Haugaland videregående skole, design og håndverk. Vi takker slektninger og andre for utlån av foto og gjenstander.

Utstillingen ble åpnet 8. mars 2013 av tidligere stortingsrepresentant Marit Løvvig. Den vises ut november.